

Traditsiooniline Eesti lipu heiskamine Eesti Vabariigi aastapäeval Toronto linnavalitsuse hoone ees mullu 24. veebruaril.

Eesti lipp kerkib nii Ottawas kui Torontos

EDA OJA
26 aastat Kanada eestlane Torontos on 24. veebruar tavaliselt talviselt kõle, külm ja vahel isegi pakaseline nagu Eestiski, aga ka siin heisatakse sinimustvalge lipp Eesti Vabariigi aastapäeva auks igal aastal. Kui Eestis heisatakse lipp Pika Hermannitorni, siis Kanadas pealinnas Ottawa linnavalitsuse hoone ees, samuti ka Torontos, kus elab tuhandeid eestlasi. Pärast Eesti lipu heiskamist Toronto kesklinnas toimub traditsiooniliselt lipu heiskamine ka

Eesti Maja juures. 2020. aasta vabariigi aastapäev oli ühtlasi eestlaste viimane suurem koosviibimine Toronto Eesti Majas enne pandeemiat. Kanadas ei ole Eesti Vabariigi aastapäev muidugi riigipühaga vaba päev ning seega on tavaliselt lipu juurde kogunejad paarikümne ringis. Samas oli 2018. aasta 24. veebruaril Toronto linnavalitsuse esine väljak Kanada eestlastest tulvil – taheti osa saada Eesti 100 aasta juubeli tähistamisest. Juubelüritusi korraldanud

Toronto Eesti Seltsil tuli üle tee asuvas hotellis peosaali kolm korda suuremaks vahetada, sest soovijaid pidulikule aktus-lõunasöögile tuli aina juurde. Kokku kogunes üle 600 eestlase, hiljem Toronto Eesti Majas toimunud gala-õhtul osales üle 300 külalise. Koosviibimisi jätkus mitmeteks päevadeks erinevates eesti organisatsioonides üle Kanada. Tähtpäevade suurem tähistamine Kanada eesti organisatsioonides ja kirikutes ei lange sageli kokku õige kuupäevaga, vaid seda tehakse nädala lõpus. Nii ka sel korral tähistatakse Eesti 104. sünnipäeva laupäeval, 26. veebruaril virtuaalselt ning eesti kirikutes Kanadas peetakse 27. veebruaril tänujumalateenistust. Sama päeva õhtul toimub virtuaalne pereüritus, kus Toronto eestlane, tunnustatud kokk Paul Lillakas jagab osalejatega ainulaadseid eestihõngulisi retsepte, mida igaüks saab oma kodu tema juhendamisel valmistada. Aastapäeva tähistatakse ka Hamiltoni Eesti Seltsis. Kodudes tähistamisel on oluline ikkagi 24. veebruar ehk õige päev. Oleme kogunenud ka Toronto Eesti Majja, et vaadata koos arvutist

Eesti Vabariigi presidenti vastuvõttu. Hea oli seda üheskoos nautida ja nähtu üle arvamus vahetada. Tööl koju jõudes vaatame ka Eesti meediast saateid ja otseülekandeid, kuigi seitsmetunnise ajavahe tõttu on see keeruline. Laul on siiski ka kausitais head eesti kartulisalatit ja rosoljet. Kui hästi läheb, saab oma kodu tema juhendamisel valmistada. Aastapäeva tähistatakse ka Hamiltoni Eesti Seltsis. Kodudes tähistamisel on oluline ikkagi 24. veebruar ehk õige päev. Oleme kogunenud ka Toronto Eesti Majja, et vaadata koos arvutist

Eesti Vabariigi presidenti vastuvõttu. Hea oli seda üheskoos nautida ja nähtu üle arvamus vahetada. Tööl koju jõudes vaatame ka Eesti meediast saateid ja otseülekandeid, kuigi seitsmetunnise ajavahe tõttu on see keeruline. Laul on siiski ka kausitais head eesti kartulisalatit ja rosoljet. Kui hästi läheb, saab oma kodu tema juhendamisel valmistada. Aastapäeva tähistatakse ka Hamiltoni Eesti Seltsis. Kodudes tähistamisel on oluline ikkagi 24. veebruar ehk õige päev. Oleme kogunenud ka Toronto Eesti Majja, et vaadata koos arvutist

Los Angelesse jagub õige mitme põlvkonna eestlasi

RENEE MERISTE
Los Angelese Eesti Seltsi president

Eesti Vabariigi aastapäev on olnud Los Angelese eestlaste jaoks aasta tähtsaim sündmus juba varsti 100 aastat – Los Angelese Eesti Selts asutati juba 1928. aastal. Kõige tähtsam on aastapäeval meenutada ajalugu ja meie juuri. Inimesed on tulnud Eestist siia erineval ajal ja erinevatel põhjustel. Siin on nii kolmanda või isegi neljanda põlve eestlasi, aga ka neid, kes alles hiljuti saanud. Vabariigi aastapäeval oleme me kõik koos Eesti eest. Sel aastal tulevad Los Angelese Eesti Majja eesti kogukonda tervitama Eesti suursaadik Kristjan Prikk, Washington D.C.-st, Soome peakonsul Los Angeleses, Leedu peakonsul Los Angeleses, Läti aukonsul, meie enda Eesti aukonsul Jaak Treiman ning ka Los Angelese linna esindaja. Aktus algab Eesti ja USA lippude saali toomisega. Esinevad eesti segakoor ja teised Los Angelese eestlased.

mesed on tulnud Eestist siia erineval ajal ja erinevatel põhjustel. Siin on nii kolmanda või isegi neljanda põlve eestlasi, aga ka neid, kes alles hiljuti saanud. Vabariigi aastapäeval oleme me kõik koos Eesti eest. Sel aastal tulevad Los Angelese Eesti Majja eesti kogukonda tervitama Eesti suursaadik Kristjan Prikk, Washington D.C.-st, Soome peakonsul Los Angeleses, Leedu peakonsul Los Angeleses, Läti aukonsul, meie enda Eesti aukonsul Jaak Treiman ning ka Los Angelese linna esindaja. Aktus algab Eesti ja USA lippude saali toomisega. Esinevad eesti segakoor ja teised Los Angelese eestlased.

tama Eesti suursaadik Kristjan Prikk, Washington D.C.-st, Soome peakonsul Los Angeleses, Leedu peakonsul Los Angeleses, Läti aukonsul, meie enda Eesti aukonsul Jaak Treiman ning ka Los Angelese linna esindaja. Aktus algab Eesti ja USA lippude saali toomisega. Esinevad eesti segakoor ja teised Los Angelese eestlased.

Eestlased Hispaanias. Vasakult: Kristel Engman, Katre Koolman, Aire Kukkk, Tiia Pajusalu, Emilie Raag, Birgit Millert.

Nooruke selts koguneb Costa del Soli rannikul

KATRE KOOLMAN
Hispaania Eesti Seltsi juhatuse liige

Hispaania eesti kogukonnaga tähistame tänavu Eesti Vabariigi aastapäeva Fuengirolas Costa kohvikus, kus on menüüs tüüpiline Eesti toit: hakklihahakaste, kapsahautis, šnitlid, seljanka jne. Kindlasti tähistame ka kodudes ning sööme kiluvõileiba, kartulisalatit ja paneme sinimustvalge lipu lehvima. Aktiivne eestlaskond on ka Valencia piirkonnas. Hispaania Eesti Selts on tegelikult noor orga-

nisatsioon, mis loodi alles eelmise aasta sügisel. Senine suurim seltsi korraldatud üritus oli aasta lõpus toimunud jõulupidu, kus osales 160 pidulist. Praegu korraldame kord kuus eestlaste kokusaamise õhtuid. Eesti üritusi on Hispaanias korraldatud muidugi ka enne seltsi loomist. Ka vabariigi aastapäeva on siin väga suurelt tähistatud. Näiteks 2014. aastal oli kohal tollane Eesti suursaadik Hispaanias Toomas Kahur.

Taimaa rannas kodumaa toidu ja jookidega

ANDRES VINK
reisijuht Phuketis

Eesti Vabariigi aastapäeva olen Taima maal elavate ja Phuketis piirkonnas puhkama saanud eestlastega tähistanud mitu aastat. Olen aastapäeväüritust korraldanud nii asustamata saartel, kuhu oleme heisanud Eesti lipu, kui ka rahvarohkes

Patongis. EV104 pidu toimub seekord Phromthepi neeme restoranis Nai Harn ranna lähedal, kus oli eestlaste mullune jõulupidu. Tookord osales 135 inimest, loodan, et ka nüüd tuleb kokku vähemalt sama palju eestlasi. Igaüks võib sinna kaasa tuua Eesti toitu ja jooke.

Leinapäevast on saanud rõõmupäev

SIRLE SÖÖT
Rootsi Eestlaste Liidu juht

Rootsis on eesti kogukond Eesti Vabariigi aastapäeva tähistanud järjepidevalt alates põgenike siia saabumisest 1944. aastal. Siiski on teada, et aastapäeva tähistati suurelt ja uhkelt juba varemgi Rootsi-Eesti Ühingu poolt: suursaadik Friedrich Akeli mälestustes nimetatakse 1931. aastal toimunud vabariigi 13. aastapäeva Grand Hotellis.

Kogu ajaperioodil, mil Eesti oli Nõukogude võimu poolt okupeeritud, sümboliseeris vabariigi aastapäeva aktus vabadusvõitlust. Paljud siin Rootsis sündinud mäletavad oma lapsepõlvest vabariigi aastapäeva kui leinapäeva. Alles siis, kui Eesti sai vabaks, on Eesti sünnipäevast saanud rõõmupäev.

Eelmisel aastal saime siiski kriitilise kirja meie aastapäeva aktuse ülesehituse kohta. Heideti ette, miks alustame seda Rootsi hümniga ja lõpetame Eesti hümniga, mis peaks olema ikka alguses. Otsisime välja kõik Rootsi Eestlaste Liidu (REL) arhiivis olevad aastapäeva aktuse kavad ja saime kindlust, et Stockholmis on Eesti hümnid lauldud ikka lõpus. Göteborgis on aga alustatud aktust ka lauludega «Eesti lipp» ja «Hoia, Jumal, Eestit» ning lõpetatud Rootsi hümniga. See on piirkonniti traditsioonid erinevad ja sõltuvad ilmselt ka korraldajate varasemast kogemusest.

Stockholmis on tähistatud vabariigi aastapäevi alati piduliku aktusega, enamasti kontserdimajas, aga ka Jakobi kirikus koos jumalateenistusega või Eesti Majas asuvas Scala teatris, juubelite puhul isegi raekojas.

Koroonapandeemia tõttu oli ülerrööviline kontsertaktus mullu virtuaalne, et hoida traditsiooni järjepidevust ning tugevdada ühtekuuluvustunnet ka raskel sotsiaalses isolatsiooni ajal. Kõik piirkonnad filmisid oma etteasted ja tervitused ning RELi poolt panime need tervikuks kokku. Stockholmi Eesti Majja tehti otseülekandestudio, mis oli täiesti uus kogemus – tehnikatiim jäi koroonasse ning otseülekandega ise hakkama saamine nõudis erilist pingutust.

Tänavu tähistasime Eesti Vabariigi 104. aastapäeva 19. veebruaril väga

hea akustikaga Stockholmi Musikaliska kontserdisaalis, kuhu tuli kohale ligi 300 osalejat. Inimesed olid nii õnnelikud, rõõmupisarad jooksid üle põskede. 95-aastane vanaproua tuli pärast kontserti kallistama ja ütles, et see oli läbi aegade parim aktus.

Kogu koroonapandeemia jooksul on meie eesti koorid jätkanud harjutamist hübridvormis ja nüüd, kui piirangud on maha võetud, sai ometigi taas saalis publikule esineda. Kontsert oli sel aastal erakordne ka seetõttu, et koos kohalike kooridega musitseerisid Olav Ehala, Liisi Koikson ja Lembit Saarsalu Eestist.

Pandeemia on pannud meid teistmoodi mõtlema, ja nii sai sel aastal kontsertaktuse ülekannet jälgida ka otse veebis või vaadata järele. RELi Umeå osakond üüris isegi otseülekande ajaks suure ekraani ja hea helitehnikaga ruumid, et kohalik kogukond saaks kontserdist osa üheskoos ja reaalselt.

Rootsis on kujunenud tava, et aktuseid korraldatakse erinevates kohtades eri päevadel, et oleks võimalik üksteise aktustel käia. Nii tähistatakse Göteborgis Eesti sünnipäeva alles 26. veebruaril, Norrköpingis aga 5. märtsil. Ka tähistamise viis on erinev. Näiteks Göteborgis ja Norrköpingis toimub kontsertaktus koos jumalateenistusega. Göteborgis, Stockholmis ja Lundis toimuvad peod koos õhtusöögiga kohalikus Eesti Majas. Gotlandil toimub 24. veebruaril vastuvõtt aukonsuli juures kodus. Esikilustas minnakse

ühisel restorani sööma, Luleås saadakse kokku Zoomis. Igal pool tähistatakse vastavalt sellele, kuidas on võimalusi ja võimekust.

24. veebruaril lehvivad Stockholmi Eesti Majal sinimustvalged lipud ning maja on avatud kõigile. Suures saalis saab terve päeva jooksul jälgida suurt ekraanil ETV vahendusel vabariigi aastapäeva tähistamist Eestis. Avatud restoran ning Eesti Maja pakub omalt poolt kohvi ja kooki.

Kodudes vaadatakse 24. veebruaril tähistamist Eestis veebi teel, nagu tavaliselt igaõhtuseid uudiseidki. Pidulikust luuakse Eesti lipu laualepanekuga ja tavalisest pidulikuma õhtusöögiga. Paljudel on olemas Rootsi eesti kogukonna disainitud ja toodetud toredad Pika Hermannit kujuga laululipu alused, millega lapsed saavad harjutada Eesti lipu heiskamist juba maast madalast.

FOTO: KADRI ALGPEUS

Rootsi Eestlaste Liidu poolt korraldatud Eesti Vabariigi 104. aastapäeva kontsertaktus Stockholmis Musikaliska kontserdisaalis.

KOMMENTAAR

Järgmist vabariigi aastapäeva tähistan Tartus Raekoja platsil

NORA SÖÖT
Eesti Noored Rootsis esinaine, Kungsholmeni gümnaasiumi abiturient

Tähistame 24. veebruaril tavaliselt perega koos, kas kodus või Stockholmis Eesti Majas suurelt ekraanil Eestist ülekanne jälgides. Kogukonna aktused on tavaliselt kas enne või pärast õiget vabariigi aastapäeva. Nii kaua kui end mäletan, olen esinenud aktustel luuletuste ja laulu-

dega koos Stockholmis Eesti Huvikooliga, kooridega ja isegi teadustajana. Stockholmis Eesti Koolil on alati ka oma aktused ja need korraldab 9. klass. Koolist on meelde jäänud ka Eestiteemalised viktoriinid ja kõnekirjutusvõistlused.

Sel aastal tähistan Eesti Vabariigi aastapäeva oma 98-aastase tuttava Nikolai-ga, keda olen tema tütre palvel hooldekodus igal kolmapäeval külastamas

käinud. Tema enda lapsed ja lapselapsed eesti keelt ei oska, aga Nikolai igatseb rääkida eesti keelt. Nikolai on soomepoiss ja endine õigeusu diakon. Võtan kaasa väikese Eesti lipu ja oma arvuti ning vaatame temaga koos ETVst paraadi. Järgmisel aastal tähistan aga Eesti Vabariigi aastapäeva tudengina Eestis. Seisan siis Tartus Raekoja platsil ja olen üks kohalikest eestlastest.